

Kadın Koleksiyonları Kütüphaneler, Arşivler ve Farkındalık

Women's Collections Libraries, Archives, and Consciousness¹

Aslı Davaz

Araştırmacı, Yazar, Kadın Tarihi Arşivcisi

İngilizceye çeviren / Translated into English by Nil Abik

Çeviri düzeltmeni / Translation proofreader Alisha Erözer

“Kitap, genel olarak kadın koleksiyonlarının yalnızca tarihsel mirası korumakla kalmadığını, aynı zamanda feminist araştırmayı, öğretimi ve toplumsal farkındalığı destekleyen dinamik yapılar olduğunu gösterir.”

“Overall, the book demonstrates that women's collections not only preserve historical heritage but also function as dynamic structures that support feminist research, teaching, and social awareness.”

Bu çalışma, Suzanne Hildenbrand'ın konuk editörlüğünde hazırlanan *Special Collections*² dergisinin Women's Collections başlıklı özel sayısının 1986 yılında Haworth Press tarafından kitaplaştırılmış halidir. Collections [Koleksiyonlar] ve Access [Erişim] başlıklı iki ana bölümden oluşur. Eser, kütüphane ve arşivlerdeki kadın koleksiyonlarının evrimini ve önemini temel bir çerçevede sunarak bu koleksiyonların, hem feminist düşüncenin hem de feminist eylemin bir ürünü ve aracı olarak gelişimini izler.

This work constitutes the book version of the special issue entitled 'Women's Collections' of the journal *Special Collections*, guest-edited by Suzanne Hildenbrand and published as a volume by Haworth Press in 1986. The volume is structured in two main sections, titled *Collections* and *Access*. The work presents the evolution and significance of women's collections in libraries and archives within a fundamental framework, tracing their development both as a product and as an instrument of feminist thought and action.

The work situates the development of women's collections within the broader framework of contemporary feminism, tracing a trajectory that extends from the early preservation initiatives launched by pioneering activists, through phases of institutional expansion, to

1. Suzanne Hildenbrand, ed., *Women's Collections: Libraries, Archives, and Consciousness* (New York: Haworth Press, 1986).

2. *Special Collections* 3, sy. 3-4 (İlkbahar/Yaz 1986).

Eser, kadın koleksiyonlarının gelişimini güncel feminizmin genel çerçevesi içinde konumlandırırken, öncü aktivistlerin başlattığı erken dönem koruma girişimlerinden kurumsal genişlemeye, oradan da feminist bilinç oluşturma ve kadın araştırmalarının gelişimindeki güncel rollerine uzanan bir süreci takip eder.

Editör Lee Ash Önsöz'de, kadın koleksiyonlarının arşivcilik ve bibliyografik çalışma alanında meşru ve dinamik bir alan olarak ortaya çıktığı tarihsel ana dikkat çeker. Eserin hem akademik titizliğini hem de taşıdığı aktivist niyeti vurgular ve bunu, Amerikan toplumunda kadının yerini yeniden değerlendiren daha geniş bir tarihsel farkındalığın parçası olarak tanımlar. Suzanne Hildenbrand, "Women's Collections Today" [Günümüzde Kadın Koleksiyonları] başlıklı giriş yazısında, feminizmin aktivizm ile akademiye birbirine bağlayan çift yönlü etkisiyle kadın arşivlerinin ardındaki başlıca itici güç olduğunu belirtir. Kadın koleksiyonlarının tarihini üç ana eğilim ya da aşama üzerinden tartışır. Koruma döneminde (1930'lar–1940'lar), Rosika Schwimmer ve Mary Ritter Beard'in öncülüğünde başlayan *World Center for Women's Archives* [Kadın Arşivleri Dünya Merkezi] girişimi her ne kadar başarısız olsa da Sophia Smith Koleksiyonu'nun (1942) ve Radcliffe Koleji Kadın Hakları Koleksiyonu'nun (1943) kurulmasına ilham vermiştir. Büyüme ve gelişme dönemi (1960'lar–1970'ler), ikinci dalga feminizmin etkisiyle Lesbian Herstory Archives'tan [Lezbiyen Herstory Arşivleri] Texas Woman's University'ye [Teksas Kadın Üniversitesi] uzanan büyük bir genişleme ve feminist kataloglama eleştirilerine dayanan yeni bibliyografik araçların ortaya çıkmasıyla biçimlenir. Feminist bilincin inşası dönemi (1970'ler–1980'ler), *Women in the Community* [Toplumda Kadınlar] ve *Women in Medicine* [Tıpta Kadınlar] gibi projelerle koleksiyonların eğitim ve farkındalık üretiminde etkinleşmesini gösterir. Sonuçta Hildenbrand, temsil eksikliklerine ve feminist desteğin sürekliliğinin gerekli olduğuna dikkat çeker.

Koleksiyonlar

Koleksiyonlar bölümünün ilk yazısı, Kongre Kütüphanesi'nde Kadın Çalışmaları alanında referans kütüphanecisi olarak görev yapmış Sarah Pritchard'ın kaleme aldığı "Library of Congress Resources for the Study of Women" [Kadın Çalışmaları için Kongre Kütüphanesi Kaynakları] başlıklı makaledir. Pritchard bu makalede Kongre Kütüphanesi'ni kadın çalışmaları bakımından dünyanın en zengin ve çok yönlü kurumlarından biri olarak ele alır. Kadınların yaşamlarının, çalışmalarının ve temsillerinin kütüphanenin hemen her formatında, dilinde ve disiplininde izlenebileceğini gösterir.

Pritchard, kurumun tarihinden hareketle kadınları yalnızca birer araştırma konusu ya da yazar olarak değil; aynı zamanda kullanıcı, bağışçı ve personel olarak da

their present roles in fostering feminist consciousness and advancing women's studies.

In the Preface, editor Lee Ash draws attention to the historical moment at which 'women's collections' emerged as a legitimate and dynamic field within archival and bibliographical studies. Lee Ash emphasises both the scholarly rigour of the work and its activist intent, defining it as part of a broader historical awareness which reassesses the place of women in American society. In her introductory essay entitled 'Women's Collections Today', Suzanne Hildenbrand argues that feminism has been the principal driving force behind women's archives through its bidirectional influence linking activism and academia. She discusses the history of women's collections through three principal tendencies or phases. During the preservation period (1930s–1940s), the initiative to establish the World Center for Women's Archives, led by Rosika Schwimmer and Mary Ritter Beard, inspired the founding of the Sophia Smith Collection (1942) and the Radcliffe College Women's Rights Collection (1943), despite the initiative itself ultimately failing. The subsequent period of growth and development (1960s–1970s) was characterised by a major expansion—from the Lesbian Herstory Archives to Texas Woman's University—shaped by the influence of second-wave feminism and accompanied by the emergence of new bibliographical tools grounded in feminist critiques of cataloguing practices. The phase of feminist consciousness-building (in the 1970s–1980s) demonstrates the activation of collections in producing education and awareness through projects such as Women in the Community and Women in Medicine. Ultimately, Hildenbrand draws attention to deficiencies in representation and to the necessity of sustaining feminist support.

Collections

The first article in the Collections section is 'Library of Congress Resources for the Study of Women', written by Sarah Pritchard, who served as a Reference Specialist in Women's Studies at the Library of Congress. In this article, Pritchard presents the Library of Congress as one of the richest and most multifaceted institutions in the world for the study of women. She demonstrates that the lives, work, and representations of women can be traced across nearly every format, language, and discipline within the Library's holdings.

Drawing upon the history of the institution, Pritchard renders women visible not only as subjects of research or as authors, but also as users, donors, and members of staff. From this perspective, the text draws attention to a broad network of women, ranging from early visitors such as Harriet Martineau to the librarian and suffragist Anna Kelton Wiley, as well as philanthropic supporters including Elizabeth Sprague Coolidge, Gertrude

görünür kılar. Bu bakış açısıyla metin, Harriet Martineau gibi erken dönem ziyaretçilerinden kütüphaneci ve süfrajist Anna Kelton Wiley'e; Elizabeth Sprague Coolidge, Gertrude Clarke Whittall, Mary Pickford ve Lillian Gish gibi hayırsever destekçilere uzanan geniş bir kadın ağına dikkat çeker.

Makale ayrıca Kongre Kütüphanesi'ndeki kadın çalışmalarını koleksiyonlarının çeşitliliğini ortaya koyar. Genel koleksiyonlar, resmi devlet yayınları ve süreli yayınlar aracılığıyla geniş bir kaynak tabanı sunar. Nadir Kitap ve Özel Koleksiyonlar ise Susan B. Anthony'nin kitaplığı ile NAWSA'nın (National American Woman Suffrage Association) belgeleri gibi önemli arşivleri barındırır. Çocuk edebiyatı koleksiyonları kız çocuklarının tarihsel temsillerini incelemek için zengin materyaller sağlarken, uluslararası birimler de kadınlar ve feminizm üzerine kapsamlı bir literatür sunar. Hukuk Kütüphanesi de kadınların farklı ülkelerdeki hukuki statülerini incelemeye imkân tanıyan önemli kaynaklar içerir.

Arşiv Kaynakları başlıklı bölümde Telif Hakkı Ofisi'nin, kadın eser sahiplerine ait kayıtları ile Maria Montessori'nin ders notları gibi belgeleri barındırdığına dikkat çekilir. El Yazmaları Bölümü ise oy hakkı hareketi, siyah kadın aktivizmi, reform hareketleri, eğitim, sağlık ve sanat alanlarına ilişkin koleksiyonlarıyla Amerikan kadın tarihinin başlıca arşiv merkezlerinden biri olarak öne çıkar. Pritchard ayrıca mikroform, fotoğraf, film, televizyon, ses kayıtları, müzik ve harita gibi kitap dışı materyal formatlarının önemini vurgular. Sergiler, okumalar, konserler, folklor projeleri, bilgisayarlı kataloglama ve Kadın Programı Ofisi gibi hizmetler aracılığıyla Kongre Kütüphanesi'nin kadın çalışmaları için çok boyutlu bir araştırma kaynağı sunduğu gösterilir.

Kitabın ikinci yazısı, Bilgi ve Kütüphane Çalışmaları Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmış Suzanne Hildenbrand'in Edyth Wynner'in katkılarıyla kaleme aldığı "Women for Peace: The Schwimmer-Lloyd Collection of the New York Public Library" [Barış için Kadınlar: New York Halk Kütüphanesi Schwimmer-Lloyd Koleksiyonu] başlıklı makaledir. Bu makale, New York Halk Kütüphanesi'ndeki Schwimmer-Lloyd Koleksiyonu'nu kadın barış aktivizmi, feminizm ve enternasyonalist siyaset tarihinin, 19. yüzyıl sonundan 20. yüzyıl ortasına uzanan dönemi için benzersiz bir arşiv olarak tanıtır. Macar feminist Rosika Schwimmer ile Amerikalı barış aktivisti Lola Maverick Lloyd'un kişisel arşivlerinden oluşan koleksiyon, iki kadının faaliyetlerini belgeleyen kapsamlı bir materyal birikimini içerir. Her ikisi de Uluslararası Kadın Barış ve Özgürlük Ligi'nin kurucuları arasında yer almış; oy hakkı mücadelesi, toplumsal reform ve savaş karşıtı siyaset arasındaki bağlantıları görünür kılmıştır.

Clarke Whittall, Mary Pickford, and Lillian Gish.

The article also reveals the diversity of women's studies collections at the Library of Congress. The general collections, official government publications, and periodicals provide a broad resource base. The Rare Book and Special Collections, in turn, house significant archives such as the library of Susan B. Anthony and the records of NAWSA [National American Woman Suffrage Association]. Children's literature collections offer rich materials for examining the historical representations of girls, while the international divisions provide an extensive body of literature on women and feminism. The Law Library likewise contains important resources that enable the study of women's legal status across different countries.

In the section entitled 'Archival Resources', attention is drawn to the holdings of the Copyright Office, which contain records relating to women authors, as well as documents such as Maria Montessori's lecture notes. The Manuscript Division likewise stands out as one of the principal archival centres for American women's history, with collections relating to the suffrage movement, Black women's activism, reform movements, education, health, and the arts. Pritchard also emphasises the significance of non-book material formats, including microforms, photographs, films, television materials, sound recordings, music, and maps. Through services such as exhibitions, readings, concerts, folklore projects, computerised cataloguing and the Women's Programme Office, the Library of Congress is shown to offer a multidimensional research resource for women's studies.

The second article in the book is entitled 'Women for Peace: The Schwimmer-Lloyd Collection of the New York Public Library', written by Suzanne Hildenbrand, who served as a faculty member in the School of Information and Library Studies, with contributions by Edyth Wynner. The article introduces the Schwimmer-Lloyd Collection at the New York Public Library as a unique archive for the history of women's peace activism, feminism, and internationalist politics from the late nineteenth century to the mid-twentieth century. The collection, consisting of the personal archives of the Hungarian feminist Rosika Schwimmer and the American peace activist Lola Maverick Lloyd, contains an extensive body of material documenting the activities of these two women. Both were among the founders of the Women's International League for Peace and Freedom and helped to make visible the connections between the struggle for suffrage, social reform, and anti-war politics.

The article summarises Schwimmer's career, tracing it from her origins in Hungary through her work in journalism and the suffrage movement to the 1913 Budapest

Makale, Schwimmer'in Macaristan'daki kökenlerinden gazetecilik ve oy hakkı çalışmalarına, 1913 Budapeşte Kongresi'ne, Jane Addams'la birlikte barış örgütlenmesindeki rolüne ve ABD'de karşılaştığı baskılara uzanan kariyerini özetler. Bu sürece paralel olarak Lloyd'un, Schwimmer'in etkisiyle kararlı bir barış aktivistine dönüşümü anlatılır. Savaşın, kadınların belgesel mirasını yok edeceği düşüncesiyle Schwimmer'in geliştirdiği Kadın Arşivleri Dünya Merkezi önerisi ve bu vizyonun somut bir yansıması olarak değerlendirilen Schwimmer-Lloyd Koleksiyonu incelenir. Yaklaşık 518 raf metre belgeden oluşan koleksiyonun kapsamı aktarılır ve araştırmacılar tarafından az kullanılmasına rağmen kadın tarihi ile barış ve enternasyonalizm araştırmaları bakımından taşıdığı önem vurgulanır.

Kitabın üçüncü makalesi, Bethune Müzesi Arşivleri Direktörü olarak görev yapmış Bettye Collier-Thomas tarafından yazılan "Towards Black Feminism: The Creation of the Bethune Museum-Archives" [Siyah Feminizmine Doğru: Bethune Müze-Arşivlerinin Oluşturulması] başlıklı çalışmadır. Collier-Thomas 1982'de Ulusal Tarihi Alan ilan edilen Washington D.C.'deki Council House bünyesinde kurulan Mary McLeod Bethune Anıt Müzesi ve Siyah Kadınlar Tarihi Ulusal Arşivi'nin uzun ve zorlu kuruluş sürecini anlatır. Kurumun temeli Bethune'un, siyah kadınların bireysel ve kolektif başarılarının mutlaka belgelenmesi gerektiğine dair inancına dayanır. Bu düşünce, onun NACW-National Association of Colored Women'daki [Ulusal Siyah Kadınlar Derneği] liderliği, Carter G. Woodson'un siyah tarihyazımına yönelik girişimleri ve National Council of Negro Women – NCNW'yi [Ulusal Zenci Kadınlar Konseyi] kurmasıyla biçimlenir. Makale ayrıca NCNW'nin Kadın Arşivleri Dünya Merkezi girişimiyle kurduğu kısa süreli işbirliğini; Dorothy Porter'in yönettiği WCWA Negro Women's Committee'nin [WCWA Zenci Kadınlar Komitesi] faaliyetlerini ve siyah kadınlara dair kayıtların temel feminist arşiv girişimlerinde tam anlamıyla yer bulamamasına yol açan irksal ve kurumsal gerilimleri ele alır.

WCWA'nın dağılmasından sonra NCNW, Bethune'un arşiv vizyonunu yaklaşık kırk yıl boyunca Archives Committee [Arşiv Komitesi] ve Museum-Archives Department [Müze-Arşiv Departmanı] aracılığıyla sürdürür. Dorothy Porter ve Sue Bailey Thurman'ın katkılarıyla sergiler, yayın faaliyetleri (örneğin *Aframerican Woman's Journal*), görsel tarih projeleri, kültürel miras çalışmaları ve kalıcı bir arşiv merkezi kurma girişimleri yürütülür; tüm bu çalışmalar finansman ve personel yetersizliklerine rağmen siyah kadın tarihinin toplumun her kesimine ulaşmasına katkı sağlar. Makale, 1979'da Bethune Müzesi Arşivleri'nin açılmasıyla birlikte NCNW'nin kapsamlı örgütsel kayıtları, ev içi hizmet sektörü ve moda tasarımına ilişkin koleksiyonları, Polly Cowan, Susie Green, Dovey Johnson Roundtree gibi

Congress, her role in peace organising alongside Jane Addams, and the pressures she faced in the United States. In parallel with this trajectory, the article recounts Lloyd's transformation into a committed peace activist under Schwimmer's influence. It also examines Schwimmer's proposal for a "World Center for Women's Archives," developed from her concern that war would destroy women's documentary heritage, and considers the Schwimmer-Lloyd Collection as a concrete reflection of this vision. The scope of the collection—comprising approximately 518 linear metres of documents—is outlined, and, despite its relatively limited use by researchers, its significance for the study of women's history, peace movements, and internationalism is emphasised.

The third article in the book is entitled 'Towards Black Feminism: The Creation of the Bethune Museum-Archives', written by Bettye Collier-Thomas, who served as Director of the Bethune Museum-Archives. The study recounts the long and difficult process of establishing the Mary McLeod Bethune Memorial Museum and the National Archives for Black Women's History, founded within the 'Council House' in Washington, D.C., which was designated a National Historic Site in 1982. The institution is founded upon Bethune's conviction that the individual and collective achievements of Black women must be systematically documented. This vision was shaped through her leadership within the NACW – National Association of Colored Women, her engagement with Carter G. Woodson's initiatives in Black historiography, and her founding of the National Council of Negro Women (NCNW). The article also examines the brief collaboration between the NCNW and Mary Beard's World Center for Women's Archives (WCWA) initiative; the activities of the WCWA Negro Women's Committee, directed by Dorothy Porter; and the racial and institutional tensions that prevented records relating to Black women from being fully incorporated into early feminist archival initiatives.

*After the dissolution of the WCWA, the NCNW sustained Bethune's archival vision for nearly forty years through its Archives Committee and the Museum-Archives Department. With the contributions of Dorothy Porter and Sue Bailey Thurman, a range of initiatives were undertaken, including exhibitions, publishing activities (such as the *Aframerican Woman's Journal*), visual history projects, cultural heritage studies, and efforts to establish a permanent archival centre. Despite persistent shortages of funding and personnel, these initiatives contributed to making the history of Black women accessible to wider segments of society. The article demonstrates that, with the opening of the Bethune Museum-Archives in 1979, a rich collection was formed, comprising the extensive organisational records of the NCNW, collections relating to the domestic service sector and fashion design,*

isimlere ait özel arşivleri, çok sayıda tarihsel fotoğraf, görsel-işitsel materyal ve Siyah kadın çalışmaları yayınlarını içeren zengin bir koleksiyonun oluştuğunu gösterir. Tüm bu materyaller, Bethune'un siyah kadınların tarihine adanmış ulusal bir arşiv kurma yönündeki uzun soluklu hayalinin somutlaşmış halini temsil eder.

Dördüncü yazı, kolej arşivlerinde ve Sophia Smith Koleksiyonu'nda yöneticilik yapmış Mary-Elizabeth Murdock tarafından kaleme alınan "Exploring Women's Lives: Historical and Contemporary Resources in the College Archives and The Sophia Smith Collection at Smith College" [Kadınların Yaşamlarını Keşfetmek: Smith College Arşivleri ve Sophia Smith Koleksiyonu'ndaki Tarihsel ve Güncel Kaynaklar] başlıklı makaledir. Murdock, Smith College'da bulunan iki önemli kadın tarihi arşivinin, College Archives ve Sophia Smith Collection'ın, tarihsel gelişimini ve kapsamını ele alır. Sophia Smith'in mirasına dayanan College Archives [Kolej Arşivleri], mezun Nina Eliza Browne'in Sophia Smith ve kampüs yaşamına ilişkin oluşturduğu Tarihsel Koleksiyon'undan doğmuş, 1940'ta resmi bir arşiv birimine dönüşmüştür. Margaret Storrs Grierson'ın yönetiminde arşiv; resmi yayınlar, idari ve akademik kayıtlar, 1879'dan itibaren sınıf dosyaları, fotoğraflar ve öğrenci örgütlerine, özel programlara ve kadın eğitimi çalışmalarına ait materyallerle genişlemiştir. Tüm bu belgeler, önde gelen bir kadın koleji olan Smith College'ın hem entelektüel birikimini hem de toplumsal gelişimini yansıtır.

Sophia Smith Koleksiyonu ise 1942'de Collection of Women's Writings [Kadın Yazarların Eserleri Koleksiyonu] adıyla kurulmuş, 1946'da bugünkü adını almış ve Grierson tarafından edebiyat merkezli bir yapıdan kadınların entelektüel ve toplumsal tarihini belgeleyen geniş kapsamlı bir arşive dönüştürülmüştür. Bu dönüşüm el yazmaları, aile arşivleri, örgüt kayıtları, broşürler, süreli yayınlar, görsel materyaller ve efemera gibi çeşitli kaynakların toplanmasıyla gerçekleşmiştir. Schlesinger Kütüphanesi'nden farklı olarak bu koleksiyon yalnızca ABD'li kadınlarla sınırlı kalmayıp uluslararası düzeyde kadınlara ilişkin materyalleri de biriktirmeyi hedeflemiştir. 1980'lere gelindiğinde eğitim, meslekler, toplumsal reform, barış hareketleri, sağlık, sanayi, bilim, sanat ve spor gibi alanlarda kapsamlı kaynaklara sahip olmuş ve Clara Barton, Margaret Sanger ve Dorothy Kenyon gibi önemli kadınların kişisel belgelerini barındıran zengin bir arşive dönüşmüştür.

Makale ayrıca erişim politikaları, okuma salonu hizmetleri, konferanslar, sergiler, sempozyumlar, yayınlar ve dijitalleştirme çalışmalarını inceleyerek bu iki arşivin nasıl işlediğini gösterir. Bu yönleriyle Kolej Arşivleri ve Sophia Smith Koleksiyonu'nun geçmişteki ve günümüzdeki kadın yaşamlarını araştırmak için giderek zenginleşen ve genişleyen önemli kaynaklar haline geldiğini vurgular.

personal archives belonging to figures such as Polly Cowan, Susie Green, and Dovey Johnson Roundtree, as well as numerous historical photographs, audio-visual materials, and publications in Black women's studies. All these materials represent the realisation of Bethune's long-standing vision of establishing a national archive dedicated to the history of Black women.

The fourth article, entitled 'Exploring Women's Lives: Historical and Contemporary Resources in the College Archives and The Sophia Smith Collection at Smith College', is written by Mary-Elizabeth Murdock, who served as Director of the College Archives and the Sophia Smith Collection. Murdock examines the historical development and scope of two important women's history archives at Smith College: the College Archives and the Sophia Smith Collection. The College Archives, founded upon the legacy of Sophia Smith, originated from the "Historical Collection" created by alumna Nina Eliza Browne concerning Sophia Smith and campus life, and became an official archival unit in 1940. Under the direction of Margaret Storrs Grierson, the archives expanded to include official publications, administrative and academic records, class files dating from 1879 onwards, photographs, and materials relating to student organizations, special programmes, and initiatives in women's education. Taken together, these documents reflect both the intellectual heritage and the social development of Smith College as a leading women's college.

The Sophia Smith Collection was established in 1942 under the title "Collection of Women's Writings" and received its present name in 1946; it was transformed by Grierson from a literature-centred structure into a comprehensive archive documenting the intellectual and social history of women. This transformation was achieved through the collection of diverse sources, including manuscripts, family archives, organisational records, pamphlets, periodicals, visual materials, and ephemera. Unlike the Schlesinger Library, the collection did not restrict itself to materials relating solely to American women, but aimed to gather resources concerning women at an international level. By the 1980s, it had developed into a rich archive containing extensive materials in fields such as education, professions, social reform, peace movements, health, industry, science, the arts, and sport and included the personal papers of prominent women such as Clara Barton, Margaret Sanger, and Dorothy Kenyon.

The article also examines access policies, reading room services, conferences, exhibitions, symposia, publications, and digitisation initiatives, demonstrating how these two archives operate. In this respect, it emphasises that the College Archives and the Sophia Smith Collection have become increasingly rich and expansive

Kitabın beşinci yazısı, Arthur ve Elizabeth Schlesinger Kütüphanesi'nin yöneticiliğini yapmış Patricia Miller King tarafından kaleme alınan "Forty Years of Collecting on Women: The Arthur and Elizabeth Schlesinger Library on the History of Women in America, Radcliffe College" [Kadınlar Üzerine Kırk Yıllık Koleksiyon: Radcliffe College, Amerika'da Kadın Tarihi için Arthur ve Elizabeth Schlesinger Kütüphanesi] başlıklı makaledir. King'in makalesi, Radcliffe College bünyesindeki Arthur ve Elizabeth Schlesinger Kütüphanesi'nin küçük bir girişimden, Amerika'da kadın tarihinin önde gelen kurumlarından birine dönüşümünü anlatır. Bu tarihsel süreç, 1930'larda Mary Ritter Beard'ın öncülük ettiği ancak maddi yetersizlikler nedeniyle kısa ömürlü olan Kadın Arşivleri Dünya Merkezi girişimine kadar uzanır. Her ne kadar bu girişim kalıcı bir kurum haline gelemese de daha sonra ortaya çıkan kadın koleksiyonlarının oluşumuna zemin hazırlamıştır. 1940'larda Smith College'daki Sophia Smith Koleksiyonu ile Radcliffe'teki Kadın Hakları Koleksiyonu, Beard'ın vizyonu doğrultusunda bir araya getirilen belgeleri devralarak bu mirası sürdürmüştür.

Radcliffe'te kütüphanenin çekirdeğini, süfrajist Maud Wood Park'ın 17. yüzyıldan 1940'lara uzanan Kadın Hakları Koleksiyonu oluşturur. Ada Comstock ve Wilbur K. Jordan'ın görevleri sırasında, Arthur M. Schlesinger ve Mary Beard'ın yönlendirmeleriyle bu küçük ölçekli oy hakkı arşivi, Amerikan kadınlarına dair kapsamlı bir araştırma kütüphanesine dönüştürülmüştür. Sonraki dönemlerde direktörler ve danışma kurulları, koleksiyon politikalarını genişleterek; aile arşivleri, kadın örgütleri, emek ve meslek tarihleri, siyaset, hukuk, din, tıp, toplumsal reform, eğitim ve gündelik yaşam gibi alanları da kapsayan bir yapı oluşturmuştur. Makale, süfrajist öncülerin belgeleri ile kadın örgütlerinin kayıtlarının yanı sıra hükümet, sendikalar, sosyal hizmet, sağlık, üreme hakları ve din alanlarına ilişkin kaynakların oluşturduğu geniş materyal çeşitliliğine dikkat çeker. Aile arşivleri ve günlükler kadınların gündelik yaşam deneyimlerini görünür kılarken, Siyah Kadınlar Sözlü Tarih Projesi de daha önce yeterince belgelenmemiş yaşamları kayıt altına alır. Kütüphane kitap, süreli yayın, efemera, görsel materyal ve yemek kültürü koleksiyonlarıyla birlikte tasnif çalışmaları, mikrofilm, sözlü tarih ve burs projeleri geliştirerek 40. yılında olgun bir kadın tarihi merkezi haline gelmiştir.

Texas Woman's University'de (TWU) Kütüphaneler Direktörü olarak görev yapmış Elizabeth Snapp'in kaleme aldığı "The Woman's Collection, The Texas Woman's University Library" [Kadın Koleksiyonu, Teksas Kadın Üniversitesi Kütüphanesi] başlıklı altıncı makale, üniversitedeki Kadın Koleksiyonu'nun ABD'deki en erken ve iddialı kadın merkezli araştırma koleksiyonlarından biri olarak nasıl geliştiğini anlatır. Üniversitenin kadın yazarlara ve kadınların entelektüel katkılarına yönelik

resources for researching both past and contemporary women's lives.

The fifth article in the book, entitled 'Forty Years of Collecting on Women: The Arthur and Elizabeth Schlesinger Library on the History of Women in America, Radcliffe College', is written by Patricia Miller King, who served as Director of the Arthur and Elizabeth Schlesinger Library. King's article recounts the transformation of the Arthur and Elizabeth Schlesinger Library at Radcliffe College from a small initiative into one of the leading institutions for women's history in the United States. This historical trajectory extends back to the World Center for Women's Archives initiative led by Mary Ritter Beard in the 1930s, which, although short-lived due to financial constraints, laid the groundwork for the formation of later women's collections. In the 1940s, the Sophia Smith Collection at Smith College and the Women's Rights Collection at Radcliffe continued this legacy by incorporating documents assembled in accordance with Beard's vision.

At Radcliffe, the core of the library was formed by the Women's Rights Collection of suffragist Maud Wood Park, spanning from the seventeenth century to the 1940s. During the tenures of Ada Comstock and Wilbur K. Jordan, and under the guidance of Arthur M. Schlesinger and Mary Beard, this small suffrage archive was transformed into a comprehensive research library on American women. In subsequent periods, directors and advisory boards expanded the collection policies, establishing a structure that encompassed family archives, women's organisations, labour and professional histories, politics, law, religion, medicine, social reform, education, and daily life. The article draws attention to the wide range of materials, including the papers of suffragist pioneers and the records of women's organisations, as well as sources relating to government, trade unions, social services, health, reproductive rights, and religion. While family archives and diaries make women's everyday experiences visible, the Black Women's Oral History Project documents lives that had previously been insufficiently recorded. Through its collections of books, periodicals, ephemera, visual materials, and culinary culture, together with initiatives in cataloguing, microfilming, oral history, and fellowship programmes, the library had, by its fortieth anniversary, developed into a mature centre for women's history.

The sixth article, entitled 'The Woman's Collection, The Texas Woman's University Library', written by Elizabeth Snapp, who served as Director of Libraries at Texas Woman's University (TWU), recounts how the Woman's Collection at the university developed into one of the earliest and most ambitious women-centred research collections in the United States. Emerging from the

ilgisinden doğan koleksiyon, 1932'de Mary S. Buffum ve Başkan Louis H. Hubbard'ın öncülüğünde kurulmuştur. Başlangıçta yalnızca altmış eserden oluşan bu derme, kısa sürede kadınların yaşamlarını, başarılarını ve toplumsal koşullarını belgeleyen yüzlerce ciltlik bir koleksiyona ulaşmıştır. Koleksiyonun içeriği edebiyat, biyografi, eğitim, emek, reform, ev kültürü ve oy hakkı gibi geniş bir alanı kapsar.

Kurumun yöneticileri koleksiyonu profesyonelleştirerek odağını Amerikan kadınları üzerine yoğunlaştırmış; el yazmaları, nadir kitaplar, süreli yayınlar, mikrofilmler ve kadın örgütü kayıtlarını sağlayan kapsamlı bir araştırma merkezine dönüştürmüştür. 1970'ler ve 1980'lerde özel bir mekân, uzman personel ve artırılmış finansman desteğiyle koleksiyon daha da güçlenmiştir. Bu dönemde Texas Women's History Project [Teksas Kadın Tarihi Projesi] dosyaları, Hermine Tobolowsky'nin Teksas Eşit Haklar Değişikliği belgeleri, Claire Myers Owens'in mektupları ve siyasetten toplumsal reforma, sağlıktan eğitime ve sanat alanına uzanan geniş bir yelpazedeki arşiv malzemeleri koleksiyona kazandırılmıştır.

Günümüzde Woman's Collection, 24 binden fazla kitap, 2 350 süreli yayın cildi, nadir kitaplar, kapsamlı bir mikrofilm koleksiyonu, Teksaslı ve Amerikalı kadınların tarihini belgeleyen el yazması arşivi içerir. Yaklaşık 22 bin mikrofilm TWU'yu kadın çalışmaları araştırmalarında önde gelen kurumlarla aynı düzeye taşımaktadır. Üniversite yönetiminin, kadın akademisyenlerin ve eyalet girişimlerinin desteğiyle koleksiyon kadınların yaşamlarına, emeğine, aktivizmine ve yaratıcılığına ilişkin belgesel mirası koruyan canlı bir araştırma merkezi olarak konumlanmaktadır.

Yedinci makale University of Waterloo Library'de [Waterloo Üniversitesi Kütüphanesi] Özel Koleksiyonlar sorumlusu olarak görev yapmış Susan Bellingham'ın yazdığı "Women's Studies Collections in the University of Waterloo Library" [Waterloo Üniversitesi Kütüphanesi'nde Kadın Çalışmaları Koleksiyonları] adlı çalışmadır. Yazar bu makalede, Waterloo Üniversitesi Kütüphanesi'ni Doris Lewis Nadir Kitap Odası ve kadın tarihinin temel koleksiyonlarından biri olan Lady Aberdeen Library on the History of Women [Lady Aberdeen Kadın Tarihi Kütüphanesi] etrafında gelişmiş, Kanada'nın en dinamik kadın tarihi merkezlerinden biri olarak tanımlar. 1960'ların ortasında Kanada Ulusal Kadınlar Konseyi'nin yaptığı, kadınlar tarafından yazılmış ya da kadınlar hakkında kaleme alınmış yaklaşık 2 bin kitaptan oluşan bağış mevcut nadir kitap ve arşivleri de kapsayan kapsamlı bir koleksiyonun temelini oluşturur. Bu dört yüzyıllık birikim; kadın örgütleri, kitapçılar, devlet destekleri ve fakülte girişimleriyle güçlenerek, Waterloo'yu alanında ulusal bir merkez haline getirir.

university's interest in women writers and women's intellectual contributions, the collection was established in 1932 under the leadership of Mary S. Buffum and the university's president, Louis H. Hubbard.. Initially consisting of only sixty works, this collection soon expanded to include hundreds of volumes documenting women's lives, achievements, and social conditions. The collection encompasses a wide range of subjects, including literature, biography, education, labour, reform, domestic culture, and suffrage.

The institution's administrators professionalised the collection and concentrated its focus on American women, transforming it into a comprehensive research centre containing manuscripts, rare books, periodicals, microfilms, and records of women's organisations. During the 1970s and 1980s, the collection was further strengthened through the provision of a dedicated space, specialised staff, and increased financial support. In this period, the collection was enriched with materials such as the files of the Texas Women's History Project, the documents of Hermine Tobolowsky concerning the Texas Equal Rights Amendment, the correspondence of Claire Myers Owens, and a wide range of archival materials extending from politics and social reform to health, education, and the arts.

Today, the Woman's Collection contains more than 24,000 books, 2,350 volumes of periodicals, rare books, an extensive microfilm collection, and a manuscript archive documenting the history of Texan and American women. Approximately 22,000 microfilms place TWU on a par with leading institutions in women's studies research. With the support of the university administration, women scholars, and state initiatives, the Collection is positioned as a dynamic research centre preserving the documentary heritage of women's lives, labour, activism, and creativity.

The seventh article, entitled 'Women's Studies Collections in the University of Waterloo Library', is written by Susan Bellingham, who served Head of Special Collections at the University of Waterloo Library. In this article, the author describes the University of Waterloo Library as one of Canada's most dynamic centres for women's history, developed around the Doris Lewis Rare Book Room and the Lady Aberdeen Library on the History of Women, one of the foundational collections for the study of women's history. A donation made in the mid-1960s by the National Council of Women of Canada—comprising approximately 2,000 books written by women or about women—formed the basis of a comprehensive collection that also included existing rare books and archival materials. This accumulation spanning four centuries was strengthened through the contributions of women's organisations, booksellers, government support, and

Makale, kütüphane koleksiyonlarının kadın çalışmalarının gelişimiyle paralel ilerlediğini belirtir: 1970'lerde *Canadian Newsletter of Research on Women* [Kadın Araştırmaları Üzerine Kanada Bülteni] yayımlanmaya ve Kadın Çalışmaları Programı biçimlenmeye başlamıştır. Kütüphane; kadınların statüsü, eğitimi, ev yaşamı ve edebi üretimi üzerine kaynakların yanı sıra Fransız kadın yazarlarına, oy hakkı literatürüne ve Kanadalı kadınların yaşamlarına ilişkin öncü anlatılar, günlükler ve biyografilerden oluşan geniş bir derme geliştirmiştir. Ayrıca İngiliz kadın dergileri, ev içi rehberler, özel baskılar ve dans koleksiyonları da kadınların kültürel deneyimlerini farklı açılardan incelemeye imkân tanıyan önemli kaynaklar arasında yer alır.

Waterloo koleksiyonlarının en güçlü yanı, başından itibaren kadın merkezli tasarlanmış arşiv olmalarıdır. Bu koleksiyonda Dr. Elizabeth Smith Shortt'ın günlük ve mektupları, 1929'da "Kişiler Davası" olarak anılan 5 Kanadalı aktivistin hukuk mücadelesinin belgeleri, Dorothea Palmer davasına ilişkin kayıtlar, kadın meslekleri, örgütleri ve Royal Commission on the Status of Women'a [Kadının Statüsü Üzerine Kraliyet Komisyonu] ait belgeler yer alır. Mikrofilm setleri ve temel bibliyografyalarla tamamlanan bu birikim Waterloo'yu, Kanada kadın tarihi araştırmaları bakımından önemli bir başvuru noktası olarak öne çıkarır.

Bu bölümün son makalesi, Suzanne Hildenbrand'ın kaleme aldığı "From Tradition to Trend: Small but Noteworthy Collections" [Gelenekten Trende: Küçük ama Dikkate Değer Koleksiyonlar] başlıklı metindir. Makale, geniş hacimli tarihsel kadın arşivlerinden ziyade, 1970'lerden itibaren feminist iradenin ortaya çıkardığı küçük ölçekli koleksiyonlara yönelir. Bu yeni nesil merkezler, yalnızca geçmişe dönük belge biriktiren geleneksel arşivlerden farklı olarak eğitim, çalışma hayatı, siyaset ve cinsellik alanlarında yürürlükteki yasaları, işe alım uygulamalarını, eğitim politikalarını ve toplumsal tutumları değiştirmek için kanıt toplar. Çoğu fiziksel bakımdan mütevazı boyutlarda olsa da toplumsal değişim üzerindeki entelektüel ve politik etki bakımından güçlüdür.

Eğitim alanında UC Berkeley'deki Center for the Study, Education and Advancement of Women [Kadın Araştırmaları, Eğitimi ve Gelişimi Merkezi] ile Toronto'daki OISE Women's Educational Resources Centre [OISE Kadın Eğitsel Kaynaklar Merkezi] kampüs temelli araştırma, danışmanlık ve aktivizmi buluşturur; kitaplar, süreli yayınlar, ders izlenceleri, çocuk materyalleri ve feminist gri literatürü toplar; atölyeler ve özel bibliyografyalar sunar. Çalışma yaşamı alanında Business and Professional Women's Foundation [İş ve Meslek Sahibi Kadınlar Vakfı] bünyesindeki Marguerite Rawalt Resource Center [Marguerite Rawalt Kaynak Merkezi] ile Catalyst Library and Audiovisual Center [Catalyst

faculty initiatives, ultimately establishing Waterloo as a national centre in the field.

The article notes that the development of the library's collections progressed in parallel with the emergence of women's studies: in the 1970s, the Canadian Newsletter of Research on Women began to be published and the Women's Studies Programme started to take shape. The library developed a wide-ranging collection that includes sources on the status of women, education, domestic life, and literary production, as well as materials on French women writers, suffrage literature, and pioneering narratives, diaries, and biographies relating to the lives of Canadian women. In addition, British women's magazines, domestic manuals, special editions, and dance collections constitute important sources that allow women's cultural experiences to be examined from different perspectives.

The strongest aspect of the Waterloo collections lies in the fact that their archives were designed from the outset with a women-centred perspective. The collection includes the diaries and letters of Dr Elizabeth Smith Shortt, documents relating to the legal struggle of the five Canadian activists in the 1929 case known as the 'Persons Case', records concerning the Dorothea Palmer case, as well as materials on women's professions and organisations and documents from the Royal Commission on the Status of Women. Completed with microfilm sets and basic bibliographies, this body of material establishes Waterloo as a significant reference point for research on Canadian women's history.

The final article in this section is Suzanne Hildenbrand's 'From Tradition to Trend: Small but Noteworthy Collections'. The article turns its attention not to large-scale historical women's archives, but to the small-scale collections that emerged from feminist initiatives beginning in the 1970s. Unlike traditional archives that primarily accumulate documents relating to the past, these new-generation centres collect evidence aimed at transforming existing laws, employment practices, educational policies, and social attitudes in fields such as education, working life, politics, and sexuality. Although many of them are modest in their physical scale, they are intellectually and politically powerful in their impact on social change.

In the field of education, the Center for the Study, Education and Advancement of Women at UC Berkeley and the OISE Women's Educational Resources Centre in Toronto bring together campus-based research, counselling, and activism. They collect books, periodicals, course syllabi, children's materials, and feminist grey literature, while also providing workshops and specialised bibliographies. In the sphere of working life, the Marguerite Rawalt

Kütüphanesi ve Görsel-İşitsel Merkezi] kadınların istihdam deneyimlerine ilişkin şirket dosyaları, hükümet raporları ve veri tabanları sağlayan ulusal bilgi merkezleri olarak işlev görür; ayrıca feminist sözlükler ve dizin terimleri geliştirir.

Siyaset ve cinsellik alanlarındaki daha küçük koleksiyonlar da etkilidir. Rutgers'taki Center for the American Woman and Politics [Amerikalı Kadın ve Siyaset Merkezi], kadın kamu görevlileri hakkında önemli bir başvuru kaynağıdır. National Clearinghouse on Marital Rape [Evlilik İçi Tecavüz Ulusal Bilgi Merkezi] ise yürüttüğü yasa reformunu desteklemek amacıyla hukuk davaları, tanıklıklar, medya yansımaları ve mektuplar biriktirir. Bir apartman dairesinde kolektif bir çabayla yürütülen Lesbian Herstory Archives [Lezbiyen Herstory Arşivleri] posterler, kitaplar, mektuplar, günlükler ve popüler efemera türündeki materyalleri bir araya getirir. Bu arşiv, hem erişebilir ve kullanılabilir bir lezbiyen hafıza oluşturmayı hem de yaşayan bir topluluk bilinci inşa etmeyi amaçlar.

Bu küçük ama önemli koleksiyonlar, kadınların belgelene sürecinde dışlanmış geçmişi koruma aşamasından, feminist mücadelelerin eşzamanlı kayda geçirilmesi aşamasına geçişi temsil eder.

Erişim

Erişim başlığı altındaki ilk yazı Wisconsin Üniversitesinde Kadın Çalışmaları Kütüphanecisi olarak görev yapmış Susan E. Searing tarafından kaleme alınan "Feminist Library Services: The Women's Studies Librarian-at-Large, University of Wisconsin System" [Feminist Kütüphane Hizmetleri: Wisconsin Üniversitesi Sistemi Kadın Çalışmaları Kütüphanecisi] başlıklı makaledir. Bu makale, Wisconsin Üniversitesi Sistemi'nin kadın çalışmalarını desteklemek için geliştirdiği yenilikçi Women's Studies Librarian-at-Large³ modelini tanıtır ve bu modeli, bağımsız kadın çalışmalarını koleksiyonları oluşturma yaklaşımıyla karşılaştırır. Makale, kadın çalışmalarının hızla geliştiği ve feminist yayıncılığın küçük yayınevlerinden feminist hareketin yayımladığı dergilere ve akademik dergilere kadar genişlediği bir dönemde artan kütüphane ihtiyaçlarını iki strateji üzerinden tartışır: Ayrı koleksiyonlar ve sistem çapında bibliyografik hizmetler.

Yazar, özel koleksiyonların görünürlük ve kolay erişim gibi güçlü yönlerini değerlendirirken aynı zamanda yüksek maliyet, sağlama politikaları ve kadın çalışmaları

Resource Center within the Business and Professional Women's Foundation and the Catalyst Library and Audio-visual Center function as national information centres that provide corporate files, government reports, and databases relating to women's employment experiences. They also develop feminist dictionaries and index terms.

Smaller collections in the fields of politics and sexuality are also influential. The Center for the American Woman and Politics at Rutgers serves as an important reference resource on women in public office. The National Clearinghouse on Marital Rape, in turn, gathers legal cases, testimonies, media coverage, and correspondence in order to support its campaign for legal reform. The Lesbian Herstory Archives, operated through a collective effort in an apartment, brings together materials such as posters, books, letters, diaries, and items of popular ephemera. This archive aims both to create an accessible and usable lesbian memory and to construct a living sense of community.

These small yet significant collections represent the transition from the preservation of a past in which women were excluded from processes of documentation to the simultaneous recording of ongoing feminist struggles.

Access

The first article under the heading Access is entitled 'Feminist Library Services: The Women's Studies Librarian-at-Large, University of Wisconsin System', written by Susan E. Searing, who served in this role at the University of Wisconsin. The article introduces the innovative Women's Studies Librarian-at-Large model developed by the University of Wisconsin System to support women's studies and compares this model with the approach of establishing independent women's studies collections. The article discusses the growing library needs during a period in which women's studies was rapidly developing and feminist publishing was expanding from small presses to journals produced by the feminist movement and to academic periodicals. These needs are examined through two strategies: separate collections and system-wide bibliographic services.

While assessing the strengths of special collections—such as their visibility and ease of access—the author also addresses their limitations, including high costs, acquisition policies, and the risk that women's studies materials may become separated from general collections. In this context, the Wisconsin model is presented as an original and sustainable alternative, implemented in 1977 through the collaboration of faculty members, librarians, and administrators across the state, with the aim of strengthening women's studies on all campuses.

3. Librarian-at-large, belirli bir kütüphaneye ya da kurumsal birime bağlı olarak çalışmayan; çoğu zaman danışman, araştırmacı ya da proje temelli görevler üstlenen, farklı kurumlar ve araştırma topluluklarıyla işbirliği içinde çalışan uzman bilgi profesyonelini ifade eden bir kütüphanecilik unvanıdır.

rı materyallerinin genel koleksiyonlardan ayrışma riski gibi sınırlılıklarını da ele alır. Bu bağlamda Wisconsin modeli, 1977'de eyalet genelindeki öğretim üyeleri, kütüphaneciler ve yöneticilerin işbirliğiyle hayata geçirilmiş ve tüm kampüslerde kadın çalışmalarını güçlendirmeyi amaçlayan özgün ve sürdürülebilir bir seçenek olarak sunulmuştur.

Makale, Esther Stineman, Linda Parker ve Susan Searing dönemlerinde ofisin gelişim sürecini izleyerek birlik kataloglarının oluşturulması, mikروفilm formatındaki birincil kaynakların edinimi, temel bibliyografyaların hazırlanması, kapsamlı yayın programları, bibliyografik eğitim ve feminist kütüphanecilik alanındaki ulusal liderlik gibi başarıları öne çıkarır. Kurumun hizmetleri, eyalet genelindeki öğretim üyelerine, öğrencilere, kütüphanecilere ve araştırmacılara destek sağlayarak koleksiyon geliştirme, müfredat bütünleştirme ve kadın çalışmaları araştırmalarını kolaylaştırır. Sonuç olarak makale, Librarian-at-Large modelinin kadın çalışmalarının değişen ihtiyaçlarına esnek ve iş birliğe dayalı bir yanıt sunduğunu; fiziksel bir koleksiyon oluşturmaya gerek duymadan öğretim ve araştırmayı güçlendiren merkezi bir iletişim noktası olarak işlediğini savunur.

İkinci yazı Pittsburgh Üniversitesi'nde Kütüphane ve Bilgi Bilimi ile Kadın Çalışmaları alanlarında akademisyen olarak görev yapmış Ellen Gay Detlefsen tarafından yazılan "Issues of Access to Information About Women" [Kadınlara İlişkin Bilgilere Erişimle İlgili Sorunlar] başlıklı makaledir. Ellen Gay Detlefsen'in makalesi; kadınlar için, kadınlar tarafından ve kadınlar hakkında bilgiye erişimde karşılaşılan zorlukları beş ana başlık altında inceler. İlk olarak, kadınlar hakkında yazılmış materyaller ile feminist ya da kadın çalışmaları kapsamında üretilmiş materyaller arasındaki ayrımı vurgular. Yazar, kadınlar hakkındaki çok sayıda metnin geleneksel erkek odaklı bakış açısını yeniden ürettiğini, oysa feminist çalışmaların eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele perspektifi edindiğini belirtir. Elizabeth Futas'ın bibliyometrik bulgularına dayanarak, kadın çalışmaları literatürünün dergi ağırlıklı, disiplinler arası ve bilgisayar destekli taramaya uygun olduğunu, ancak pek çok alana dağılmış olması nedeniyle erişimin güçleştiğini gösterir.

Makale, disiplinler arası arama stratejilerinin zorunluluğuna dikkat çekerek tek bir konu için bile birden fazla veri tabanı kullanılmasının gerekebileceğini vurgular. Değişen terminoloji, cinsiyetçi ya da eksik dizinler, belirsiz konu başlıkları ve karmaşık kısaltma kalıplarının bilgiye erişimi zayıflattığını ortaya koyar. Ayrıca feminist ve kadın çalışmaları dergilerinin temel özetleme ve indeksleme araçlarında yeterince taranmadığını; çoğu derginin yalnızca kısmen kapsandığını ve bilgisayar tarafından taranabilir veri tabanı formatında yer almadığını belirtir.

The article traces the development of the office during the tenures of Esther Stineman, Linda Parker, and Susan Searing, highlighting achievements such as the creation of union catalogues, the acquisition of primary sources in microfilm format, the preparation of key bibliographies, extensive publication programmes, bibliographic instruction, and national leadership in the field of feminist librarianship. The institution's services support faculty members, students, librarians, and researchers across the state, facilitating collection development, curricular integration, and research in women's studies. In conclusion, the article argues that the Librarian-at-Large model provides a flexible and collaborative response to the evolving needs of women's studies and functions as a central point of coordination that strengthens teaching and research without requiring the establishment of a separate physical collection.

The second article, entitled 'Issues of Access to Information About Women', is written by Ellen Gay Detlefsen, who served as a scholar in Library and Information Science and Women's Studies at the University of Pittsburgh. Detlefsen's article examines the difficulties encountered in accessing information about women—information for women, by women, and about women—under five principal headings. First, she emphasises the distinction between materials written 'about women' and those produced within the framework of feminist or women's studies. The author notes that a considerable number of texts about women reproduce the traditional male-centred perspective, whereas feminist scholarship is grounded in a perspective concerned with equality and the struggle against discrimination. Drawing on the bibliometric findings of Elizabeth Futas, she demonstrates that the literature of women's studies is largely journal-based, interdisciplinary, and well suited to computer-assisted searching; however, because it is dispersed across many fields, access to it becomes more difficult.

The article draws attention to the necessity of interdisciplinary search strategies, emphasising that even a single topic may require the use of multiple databases. It demonstrates that changing terminology, sexist or incomplete indexes, ambiguous subject headings, and complex patterns of abbreviations weaken access to information. The author also notes that feminist and women's studies journals are insufficiently indexed in major abstracting and indexing tools; many of these journals are only partially covered and are not available in computer-searchable database formats.

The final section addresses initiatives aimed at improving computer-assisted access to information about women and the possibilities for networking: specialised databases (such as Catalyst Resources for Women), experimental indexing and thesaurus projects, guides,

Son bölüm, kadınlara ilişkin bilgi kaynaklarına bilgisayar destekli erişimi ve ağ kurma olanaklarını geliştirmeye yönelik girişimleri ele alır: Uzman veri tabanları (örneğin Catalyst Resources for Women), deneysel dizin ve thesaurus projeleri, rehberler, profesyonel ağlar ve otomasyon sistemleri oluşturmaya çalışan özel koleksiyonlar. Ancak tüm bu çabalara rağmen kadınlar hakkında bilgiye erişimin hâlâ zorlayıcı bir süreç olduğu; basılı kaynaklar, çevrimiçi dosyalar ve uzmanlarla kurulan iletişimin birlikte ve yoğun biçimde kullanılmasının gerekli olduğu sonucuna varır.

Bölümün son makalesi, Kadın Çalışmaları ve Uluslararası Kalkınmada Kadınlar (Women in International Development) alanlarında uzman kütüphaneci olarak görev yapmış olan Beth Stafford tarafından kaleme alınan "Best Reference Works for the Study of Minority and Third World Women" [Azınlık ve Üçüncü Dünya Kadınları Üzerine Çalışmalar İçin En İyi Başvuru Eserleri] başlıklı yazıdır. Makale, azınlık ve üçüncü dünya kadınları üzerine araştırmalarda kullanılan en önemli başvuru eserlerini değerlendirerek kadın çalışmalarının küresel ve çok kültürlü kapsamını vurgular. Ağırlıklı olarak İngilizce monografiler, ayrı basımlar ve geniş bibliyografyalara dayanarak Afro-Amerikan, Yerli Amerikalı, Latin, Asyalı Amerikalı, Yahudi ve Müslüman kadınlar ile uluslararası kalkınma bağlamında kadınlar ve çeşitli dünya bölgelerine ilişkin temel kaynakları öne çıkarır.

ABD bağlamında makale; siyah kadın çalışmaları ve siyah feminizmin klasik eserlerini, Afro-Amerikan kadınlar üzerine kapsamlı bibliyografya ve biyografik derlemeleri, Yerli Amerikalı kadınlara dair analitik bibliyografyaları ve Chicana/Latina ile Asyalı Amerikalı kadınlara ilişkin tamamlayıcı bibliyografyaları ve özel dergi sayılarını tanıtır. Ayrıca, Yahudi kadınlar ile Müslüman dünyasındaki kadınlar üzerine temel rehberleri kapsar.

Uluslararası düzeyde ise; uluslararası kalkınmada kadınlar; Tanzanya ve Sahraaltı Afrika; Arap dünyası; Güney Asya; Çin, Kore ve Japonya; Güneydoğu Asya ve İspanyolca konuşulan Latin Amerika kadınları üzerine hazırlanmış olan açıklamalı bibliyografyaları ve rehberleri inceler. Bu kaynakların konu kapsamı, dil içerikleri ve tarihsel/çağdaş dönemleri ele alış biçimleri değerlendirilir.

Son bölüm, araştırma için kritik olan genel başvuru araçlarını sunar: Kadın bibliyografyalarının bibliyografyası, temel kadın çalışmaları bibliyografyaları; kadın tarihi arşiv ve el yazması koleksiyonlarına yönelik ulusal rehber ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki kadınlar üzerine yıllık değerlendirme niteliğindeki çalışmalar. Makale, Kuzey Amerika'da ve diğer bölgelerdeki önde gelen kadın koleksiyonları ve arşivlerine yönlendirilen bir dizinle sona erer.

professional networks, and special collections seeking to establish automated systems. Nevertheless, despite these efforts, the article concludes that access to information about women remains a challenging process; it requires the combined and intensive use of printed sources, online files, and communication with specialists.

The final article of the section, entitled 'Best Reference Works for the Study of Minority and Third World Women', is written by Beth Stafford, who served as Women's Studies/Women in International Development Studies Librarian. The article evaluates the most significant reference works used in research on minority and Third World women, emphasising the global and multicultural scope of women's studies. Drawing primarily on English-language monographs, offprints, and extensive bibliographies, it highlights key sources concerning African American, Native American, Latina, Asian American, Jewish, and Muslim women, as well as women in the context of international development and across various regions of the world.

Within the United States context, the article introduces the classic works of Black women's studies and Black feminism, comprehensive bibliographies and biographical compilations on African American women, analytical bibliographies on Native American women, and complementary bibliographies and special journal issues concerning Chicana/Latina and Asian American women. It also includes key reference guides on Jewish women and on women in the Muslim world.

At the international level, the article examines annotated bibliographies and guides prepared on women in international development; women in Tanzania and Sub-Saharan Africa; the Arab world; South Asia; China, Korea, and Japan; Southeast Asia; and Spanish-speaking Latin America. The thematic scope of these sources, their linguistic content, and the ways in which they address historical and contemporary periods are evaluated.

The final section presents general reference tools that are critical for research: bibliographies of women's bibliographies, key bibliographies in women's studies, a national guide to women's history archives and manuscript collections, and annual review studies on women in the United States. The article concludes with an index directing readers to leading women's collections and archives in North America and other regions.

In conclusion, the book presents a comprehensive account of the historical development of women's collections, their institutional diversity, and their role in the production of feminist knowledge. Through examples drawn from different countries and institutions, it demonstrates how women's historical experiences have

Sonuç olarak bu kitap, kadın koleksiyonlarının tarihsel gelişimini, kurumsal çeşitliliğini ve feminist bilgi üretimi-ndeki rolünü kapsamlı biçimde ortaya koyar. Farklı ülkelerden ve kurumlardan örneklerle, kadınların tarihsel deneyimlerinin nasıl belgelendiğini ve korunduğunu gösterir. Makaleler, kadın koleksiyonlarının erken koruma girişimlerinden çağdaş feminist bilinç inşasına uzanan geniş bir çizgide konumlandığını ortaya koyar. Büyük araştırma kütüphanelerinden üniversite arşivlerine, bağımsız topluluk girişimlerinden tematik merkezlere kadar farklı kurum tiplerinin, kadın tarihi için tamamlayıcı işlevler üstlendiği vurgulanır. Koleksiyonların kapsamı, kadınların yaşamlarını, mesleklerini, aktivizmlerini, kültürel üretimlerini ve kurumsal katkılarını çok boyutlu biçimde yansıtır. Metinler temsil eksikliklerinin ve özellikle azınlık kadınlarına ilişkin kaynak yaratma ihtiyacının kalıcılığına işaret eder.

Feminist kütüphanecilik ve erişim modelleri kadın çalışmalarının kurumsal gereksinimlerine uyum sağlayan yenilikçi yaklaşımlar olarak ele alınır. Kadınlar hakkında bilgiye erişimdeki yapısal engeller, dizinleme sorunları ve dağınık literatür nedeniyle devam eden bir zorluk olarak belirir. Uluslararası ve çok kültürlü kadın çalışmaları için geliştirilen bibliyografyalar ise araştırmalar için gereksinim duyulan temel başvuru araçlarını görünür kılar. Kitap, genel olarak kadın koleksiyonlarının yalnızca tarihsel mirası korumakla kalmadığını, aynı zamanda feminist araştırmayı, öğretimi ve toplumsal farkındalığı destekleyen dinamik yapılar olduğunu gösterir. Bu bütünlük içinde eser, kadın çalışmalarının kurumsal altyapısını değerlendiren erken ve temel kaynaklardan biri olarak önem taşır.

been documented and preserved. The articles show that women's collections are situated along a broad continuum extending from early preservation initiatives to contemporary efforts at feminist consciousness-building. It is emphasised that different types of institutions—from major research libraries to university archives, from independent community initiatives to thematic centres—perform complementary functions for the study of women's history. The scope of these collections reflects, in multidimensional ways, women's lives, professions, activism, cultural production, and institutional contributions. The texts also point to persistent gaps in representation and, in particular, to the continuing need to generate sources relating to minority women.

Feminist librarianship and access models are addressed as innovative approaches that respond to the institutional needs of women's studies. Structural barriers to accessing information about women, problems of indexing, and the dispersed nature of the literature continue to constitute significant challenges. Bibliographies developed for international and multicultural women's studies, in turn, make visible the essential reference tools required for research. Overall, the book demonstrates that women's collections not only preserve historical heritage but also function as dynamic structures that support feminist research, teaching, and social awareness. Within this framework, the work stands out as one of the early and foundational sources evaluating the institutional infrastructure of women's studies.

Women's Collections

Libraries, Archives,
and Consciousness

Suzanne Hildenbrand
Editor

